

БІБЛОС

ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОГРАФІЇ

"BIBLOS" UKRAINIAN BIBLIOGRAPHY
238 E. 6th St. New York, 10003

SUBSCRIPTION: ONE YEAR \$4.00
Editor: N. Sydor Czartorysky, Ph. D.

Ч. 2. (145)

КВІТЕНЬ - ЧЕРВЕНЬ 1974

РІК. XX.



*Христос Воскрес!
Воістину Воскрес!*

СВЯТО МАТЕРІ

Ликуй,
Княгине

Ликуй, Княгине світлих зір,
Земель і вод життя і мріє!
До Тебе свій підносим зір
І кличем: Радуйся, Маріє!
Поглянь, Пречиста, із висот
На український свій народ.

На наших землях кров і мста,
Засів Ірод в Твоїй столиці,
І знов Пілат розп'яв Христа,
І сповнив учнями в'язниці.
І з тюрем кличуть голоси:
Спаси, Маріє, нас спаси!

Почуй слова тривожних уст,
Що шлють Тобі сини і доні,
Щоб сяли Київ, Львів і Хуст,
Як перли на Твоїй короні.
Поглянь, Маріє, на наш край
І Україні волю дай.

Олег Стюарт

FREE MOROZ

AND OTHERS



HUMAN RIGHTS
FOR UKRAINE I

VALENTYN MOROZ

A Ukrainian historian unlawfully sentenced in January 1966 and November 1970 to 14 years of hard labour in a concentration camp for exposing in his writings present Soviet Russian policies of Russification, racism and terror against Ukrainians and other peoples captive in the USSR.

END SOVIET RUSSIAN FASCISM AND IMPERIALISM NOW!!!

Нові Видання

1. Орлівна, Галина: ХРИСТОВА ЯЛИНКА. Дітяча п'єса на 3 дії. Друге видання, не змінене. Українське Видавництво "Говерля", Нью Йорк, 1974. Ст. 16.
2. - КАЛЕНДАР СВІТЛА на Роки 1974 рік. ХХХУ річник. Видавництво ОО. Василія. Торонто, 1974. Канада. Сторін 192.
3. Черногора, Федір: Письмо народовців руських до редактора політичної часописи "Р У С Ї" як протест і меморіал. Передрук з унікального оригіналу з 1867 р. Документ попереджений вступним словом та силуеткою автора. Вінніпег, Канада, 1973. Бібліотека „шашкевичівна”, ч.6. Сторін 15 + УІІІ.
4. ШАШКЕВИЧІЯНА. Ч.1. Вінніпег, листопад, 1973. Вінніпег, Канада, сторін 32. Видає Інститу - Заповідник Маркіяна Шашкевича у Вінніпезі, Канада.
5. КОМЕНТАР / Зміст праці - святкувань 100-річчя 1873 - 1973 Гетьмана України Павла Скоропадського. Лондон-Гага. В-во: М.Скрипник. Ст / Без докладнішого місця і часу видання. Це радше зміст із чогось- /.
6. -АЛЬМАНАХ 1933 - 1973 УКРАЇНСЬКОГО СЛСВА. АДРЕСАР., УКРАЇНЦІВ У ВЛІВНОМУ СВІТІ. АЛЬМАНАХ, АД У К. Зібрав і упорядкував Володимир Лазовітський. Париж, 1973. сторін 321+7 непагі.
- 7.-КАЛЕНДАР - АЛЬМАНАХ „МІТЛА" на 1974 рік. Видавництво Кліяна середя ка. Буенос-Айрес, 1973. сторін 128.
- 8.-КАЛЕНДАР - АЛЬМАНАХ „КАНАДІЙСЬКОГО ФАРМЕРА" / на / 19-74 рік. Накладом і друком Видавничої Спілки Тризуб, Вінніпег, Ман, Канада. сторін 160.
- 9.-УКРАЇНСЬКА КНИГА, ч.3-4. 1973. Рік. ІІІ. Квартальник Бібліографії. Ст., 65 - 112. Видає і редагує Богдан Романенчук. Філадельфія, Па.
10. Трембіцький, В.: УКРАЇНСЬКИЙ ГИМН та інші патріотичні пісні. - Присвячено в 100-ліття НТШ -. Нью Йорк - Рим, 1973. Сторін 126. Записки Чина Св. Василя Великого / ЧСВВ /. Секція І. Праці. / Ілюстроване видання, формат велика 8°. Ціна 3 дол.
11. UKRAINICA CANADIANA, 1972. Compiled by Jaroslav B. Rudnyckyj. Winnipeg 1973. Published by D. Lebay Foundation at UVAN. Series: Bibliography, No. 20. 4p. 30+2 unpag.
12. SLAVIC LITERATURES IN CANADA, I. Ol'he weyckenke: UKRAINIAN-CANADIAN LETTERS. Slavisticz, No. 65. Winnipeg, 1969. Published by UVAN. Pp. 27 + 5 unpaginated.
13. Rudnyck'kyj, B.J.: AN ETYMOLOGICAL DICTIONARY of the UKRAINIAN LANGUAGE. Volume II. Part 1. (12). Winnipeg, 1973. UVAN. Pp. 96.
14. THE BOOK OF VLES (VLES KNYHA). Translated from the Old Slavonic by Victor Kachur. Historical Manuscript from Eastern Europe. Columbus, Ohio (1973). Pp. (unpaginated). Illustr.
15. ІНОРТАЛЕ. The University of Manitoba Department of Slavic Studies. СЛОВО ПРО ПОХІД ІГОРІВ. В переспівах на сьогочасну українську мову. Вступна стаття й редакція Д-ра Яр. Рудницького. Друге видання. Вінніпег, 1973. Сторін 72 + 4 непагі.
16. -СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В КАНАДІ, 1948 - 1973. 4-е видання з нагоди 25-річчя СУМ в Канаді. Видання Крайової Управи Спілки Української Молоді в Канаді. Торонто / Альбомний формат, ілл. /.
17. -ФІЛЬМИ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ. Продукції Державної Фільмової Ради в Канаді. / 1973 /, ст. несторінковане /.
18. — ДЕКЛЯРАЦІЯ З'їзду Карпатських Українців Америки й Канади 22-24 вересня, 1972 року. Ст. 8. непагінованих.
19. -КАЛЕНДАР „СЛОВО" на рік 1974. Видавництво "Вільне Слово", Торонто, Канада 55-ліття Соборности Укр. Держави; 40-ліття "Вільного Слова", стор. 144
20. Керницький-Ікер, Іван: БУДНІ І НЕДІЛІ. Новели, гуморески, фейлетони, „Слово", Нью Йорк, 1973, сторін 174 + 2 непагінованих. Ціна 5.-

П Е Р І О Д И К И

1. В І С Н И К. Суспільно-політичний місячник., РОЧСУ, рік XXVIII. ч.1./297/.січень, 1974. сторін 32. Нью Йорк, Н.Й.
2. А Л Ь М А М А Т Е Р. Журнал Питомців Української Папської Колегії Св. Йосафата в Римі. Ч.44. Рік XX. Грудень, 1973. Сторін 82 /Рим/
3. В І С Н И К Союзу Українських Філателістів і Нумізматиків. Січень, 1974, ч.5., Рік III. Скенектеді, Н.Й., /ілюстроване видання, сторін 12/.
4. В И З В О Л Ь Н И Й ШЛЯХ. Суспільно-політичний і науково-літературний місячник, ч.1. Видає Українська Видавнича Спілка Лондон, Англія. Рік XXVII. Кн.1./310/., Лондон, Січень, 1974. Сторін 128.
5. І Н Ф О Р М А Т О Р Бібліотеки при Відділі Взаємної Помочі, Ванкувер, Б.К., Канада, ч.44. Ванкувер, Канада, сторін 14. 1973.
6. К О О Р Д И Н А Т О Р. Вісті Української Кредитової Кооперації Канади, рік III. Торонто, жовтень-грудень, 1973. Ч.5. Сторін 20.
7. К Р И Л А Т І Журнал Українського Княцтва. Рік XI. Жовтень-Листопад, 1973 рік, ч.10 - 11. /Видає ЦК СУМ, Брюссель, Бельгія. Сторін 24.
8. Н А Ш С В І Т. Журнал Господарсько-кооперативної і громадської думки. Нью Йорк, 1973, жовтень, ч.5. /177/, сторін 20.
9. Н А Ш С П О Р Т. Неперіодичний спортовий журнал. Орган Українського Спортивного Товариства, "Чорноморська Січ", Іоарк, Н.Дж., грудень, 1973, Рік X. ч.10. ст.48
10. Н О В І С К Р И Ж А Л І. Орган Ради Ініціаторів Соборного Храму Рідної Віри. Рік III, Січень, 1974 р., ч.1./22/. Сторін 24. /Вінніпег, Ман. Канада.
11. Л І К А Р С Ь К И Й В І С Н И К. Журнал українського лікарського товариства Північної Америки. Рік XX. Ч.3. /70/. Чикаго, 1973. Сторін 64.
12. Н О В І Д Н І. Універсальний ілюстрований місячник. Рік XLIV. Листопад, 1973, ч.286, ст 32. Торонто, Онт., Канада.
13. П Р О М І Н Ь. Місячник. Видає Союз Українок Канади. Редактор - Наталія Когуська. Вінніпег, лютий, 1974, рік XV., ч.2. Сторін 32.
14. С Л О В О Н А С Т О Р О Ж І. Орган Товариства Плекання Рідної Мови, ч.10. Вінніпег, Ман Канада, 1973, сторін 32. Головний редактор: Яр. Рудницький.
15. П Р О М І Н Ь В О Л І. Студентський журнал, виданий Товариством Української Студентської Молоді /ТУСМ/, ім. м. Міхновського, О.Д. Нью Йорк. Зима, 1974 р. Ч.8. Стр. 40. Адреса: Промінь Волі, с/о Єлисавета с. Чарторийська, 91-2 Евія, Нью Йорк.
16. К Н А К. Журнал пластового княцтва. з'являється щомісяця - крім липня і серпня. Видає Головна Пластова Булава. лютий, 1974, ч.2./126/, рік XII. стор.28. Торонто
17. У К Р А Ї Н С Ь К Е П Р А В О С Л А В Н Е С Л О В О. Орган УЦеркви в ЗСА. Св.т Банд Брук, Н.Дж., Рік XXV., ч.1. Січень, 1974, сторін 28.
18. У К Р А Ї Н С Ь К А П Р А В О С Л А В Н А С Л У Ж Б А. Мельбурн, Австралія. Рік XIII. Випуск 50. Січень, 1974 рік. Сторін 26.
19. Ц Е Р К В А Й Ж И Т Т Я. Орган українського Православного Братства ім. митрополита Василя Липківського. рік XXVIII. Січень-лютий, 1974, ч.1/100. Сторін 28. Чикаго, Іл. ЗСА.
20. Х Р И С Т И Я Н С Ь К И Й В І С Н И К. Орган Українського Євангельсько-Баптистського Об'єднання Канади. рік XXXII. Січень-лютий, 1974, ч.1-2. сторін 24. Вінніпег
21. У К Р А Ї Н С Ь К Е К О З А Ц Т В О. Квартальник Українського Вільного Козацтва. Чикаго, рік XI. Січень-Березень, 1974, ч.1/27/. Сторін 52.
22. Ф О Р У М **FORUM** Український журнал, кварталник на англ. мові. Видає Укр. Робіт. Союз Скрантон ч.24. 1974. Сторін 32. Передплата річно лиш 3.-дол.
FORUM SUBSCRIPTIONS, 440 Wyoming Avenue, Scranton, Pa. 15801
23. А В А Н Г А Р Д. Журнал Української Молоді. Двомісячник. Видає Центральна Управа СУМ, Рік XXVII. Ч.5-6/II5-II6/. Сторін до 320.
24. ECHANGES. Revue Franco-Ukrainienne. Paris, Bimensuel, Novembre, 1973, pp.32. Rédaction: 26 Villa Auguste-Blancqui, 75-Paris 13, France
25. A B N CORRESPONDENCE. Bulletin of the Antibelshhevik Bloc of Nations, January-February, 1974, Vol. XXV, No.1. Pp. 48, Muenchen, F. Germany, (8 Muenchen 80, Zeppelinstrasse 67/0, West Germany.

ЛАРИСА МУРОВИЧ **РІДНА МОВА**

(3 нагоди появи "Влес Книги")

О, РІДНА МОВО, СКАРБЕ НАШ ВЕЛИЧНИЙ,
ПРАПРЕДКІВ СЛАВНИХ — ВІЧНИЙ ЗАПОВІТ,
В ТОБІ ЛУНАЄ ПРАВДИ ГОЛОС КЛИЧНИЙ,
ЯКІМ ЗДАВЕН ГОРДИВСЬ ТРИПІЛЬЦІВ РІД,
СПІВАЙ, СПІВАЙ І "ВЛЕСА КНИГИ" СЛОВОМ,
СЕРЦЯ ВДАРЯЮЧИ СВЯЩЕННИМ ЗОВОМ!

ТИ, КРАСНА ДОЧКО ГІР, ЛІСІВ І НИВИ,
ВРОДИЛАСЬ ІЗ АКОРДІВ СОЛОВ'УВ,
ДАЖБОГ, ПЕРУН І СТИБОГ ТОЙ ШУМЛИВИЙ
ТВОЮ СНАГУ ПЛЕКАЛИ ВІД ВІКІВ,
А В НОЧІ ЗОРІ КАПАЛИ МЕДВ'ЯНІ,
В ТОБІ ЗЕМЛІ Й НЕБЕС ЛУЧИЛИ ГРЯНІ.

ВСЕ ДРУГОМ НАМ БУЛА ТИ, РІДНА МОВО,
КОЛИ КУПАЙЛО КЛИКАВ ДО РІКИ,
ДІВЧАТАМ-ХЛОПЦЯМ ТИ ШЕПТАЛА СЛОВО,
ЩОБ ЧАРОМ ОБИЙНЯЛО ІХ ВІНКИ, —
І ЩО Ж, КРИМ ТЕБЕ, КРАЩЕ ВІД КОХАННЯ?
ОСНОВА — ДЛЯ ПОДРУЖНОГО ЄДНАННЯ!

КОЛИ НАШ РІД РОЗРІСЯ У ПЛЕМЕНА,
А ЦІ ГРОМАДАМИ СПОВНИЛИ КРАЙ,
ТВОЯ ГЛИБИՆЬ І ВИСОТА НАДХНЕННА
ІМ ПОМОГЛА СТВОРИТИ З ПУЩІ РАЙ,
І В КНЯЖИХ ЗАМКАХ ЧИ ХАТАХ НАРОДУ
ТИ ВЧИЛА НАД УСЕ ЛЮБИТЬ СВОБОДУ.

НЕ ЗРАДИЛА ТИ НАС НІДЕ Й НІКОЛИ
СКОРБОТНОЇ, ЗЛИДЕННОЇ ПОРИ,
ЯК ВОРОГ ВІДБИРАВ І НЕБО Й ПОЛЕ, —
В МОЛИТВІ МАТЕРІВ І ДІТВОРИ
БРАТІВ, СИНІВ, БАТЬКІВ ТИ В БІЙ КРИПИЛА,
БО ЗНАЛА, ЩО В ТОБІ — ЗВИТЯГИ СИЛА.

СЬОГОДНІ, ЯК ЗАПОВНЕНІ В'ЯЗНИЦІ
ТВОЇМИ ІСПОВІДНИКАМИ ТАМ,
У "ВЛЕСА КНИЗІ" МОВОЮ ІЗ КРИЦІ
СУРМИШ: — В НЕВОЛІ СОРОМ ЖИТИ НАМ!
І НЕ УЩУХНЕШ, АЖ ПІД ГОЛОС ГРОМУ
ВОЛОДАРЕМ ТВОГО ЗНОВ СТАНЕМ ДОМУ!

ІЗ ЗОШИТА ПІДПІЛЬНИКА

СПИТАЮ У ВІТРА, СТАРОГО ПРИБЛУДИ,
ЩО ТУГУ В ПРОСТОРАХ ВІСУРМЛЮЄ Й ГНІВ:
— ХТО КАТОРЖНІ НОРІ СИБІРУ ЗАПРУДИВ,
НЕВИННОЮ ПЛОТТЮ ЛЮДСЬКОЮ НАБИВ?

КАРЕЛЬСЬКІ, КОЛИМСЬКІ, ДАЛЕКОГО СХОДУ —
ХТО НЕТРИ, ДЕ ШКІРИТЬСЯ ЗГУБА ЖИВА,
ТРУНОЮ ЗРОБИВ ДЛЯ БЕЗДОЛЬНИХ НАРОДІВ? —
І ВІТЕР ОДКАЖЕ: — Я ЗНАЮ: МОСКВА!

СПИТАЮ У СОНЦЯ, ГАРЯЧОГО ДРУГА:
— ХТО В ПАЩАХ В'ЯЗНИЦЬ, СУТЕРЕНАХ СИРИХ
УПИВШИСЯ ЗЛОМ НЕЛЮДСЬКОЇ НАРУГИ,
КАТУЄ БРАТІВ-СОЦЕЛЮБІВ МОЇХ?

ХТО КРАДЕ В НИХ КАЗКУ ПРИВАБНОГО СВІТЛА,
РОКИ ХТО, ЯК НИТЬ ЗОЛОТУ, ОБРИВА,
ХТО ЮНІСТЬ ГВАЛТУЄ, ІШЕ НЕРОЗКВІТЛУ? —
І СОНЦЕ ОДКАЖЕ: — Я ЗНАЮ: МОСКВА!

СПИТАЮ В ЗЕМЛІ, ЩО ДУДНИТЬ СПОКОЮВКУ
ГРОМАМИ ПОХОДІВ, СТОЛУННЯМ БОІВ:
— ХТО КРОВІ РОЗЛИВ НЕЗАГАЧЕНІ РІКИ
І КРОВ'Ю ЛАНИ, МОВ ДОШЕМ, НАЮОІВ?

У ДРЕВНІЙ ЗЕМЛІ ОПАНЧІ ПОХМУРНІС
І ОПОВІДЬ БУДЕ ПРЕДОВГА МЕНІ —
ПРЕДСТАНЕ ОТОЧЕНИЙ ОРДАМИ КИІВ...
ПОЛТАВА... ІСТОРІЯ ЧОРНОЇ ДНІ...

ПРОКОТИТЬСЯ ВЧОРА ОГЛУШЛИВИМ ГРОМОМ
І БУДЕ ХЛЮЩАТИ СЬОГОДНІ В КРОВІ...
СТРАШНІШЕ ЗА ПЕКЛО ГОМОРИ Й СОДОМУ,
ЗА ДАНТОВЕ ПЕКЛО — СВАВІЛЛЯ МОСКВИ.

МІЙ ДРУЖЕ, ЩО ВМІЄШ ЦІНИТИ НЕПОКОРУ:
КОЛИ ТИ ШЕПОЧЕШ МОЛИТВІ СЛОВА,
ЯК ВЕЧОРА ТІНЬ ЗАПАДА ЯСНОЗОРА,
ЧИ РАНО ВСТАЄШ, ПАМ'ЯТАЙ ЖЕ ЩО ВОРОГ,
НАГ'БІЛЬШИЙ ТВІЙ ВОРОГ — МОСКВА!

Петро Карпенко - Криниця Із збірки
"Солдати Мого Легіону"

**ДЗВІНОЧКИ**

Між травичкою стовпочки,
на стовпочках, глянть, дзвіночки
калатають синьцювітно:
— Літо, літо, літо, літо!

Випинаються стовпочки.
— Бім, балам, балам! — дзвіночки.
Як зігріто, як зігріто
злотом, злотом і блакитом!

Хилитаються стовпочки,
не вгавають і дзвіночки:
— Цілим світом, цілим світом
ходить літо!



ОКСАНА ЛЯТУРИНСЬКА

**ЖОРЖИНИ**

Глянть, яка жоржин тут повині!
і червоної й малинової.
Вигнались під самі винні,
а що пишні, а що пишні!

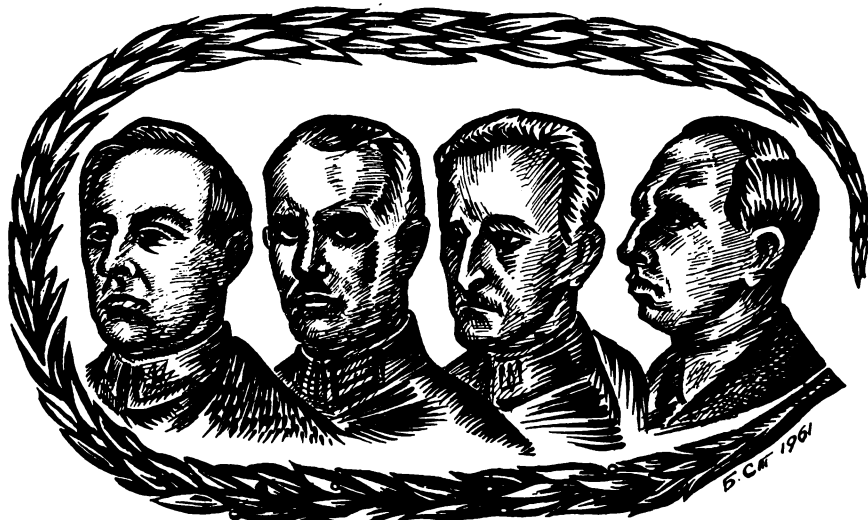
Де вже їм шукати рівні —
достеменно гетьманівні.
Байбарак розшитий — в злоті,
а купушик — на відьлоті.

Хоч цікавки-удовички
норовлять заглянути в личко,
відвертається вельможна:
— Ні, не можна! ні не можна!



Віддаймо пошану героям

Найближча неділя до смерті Головного отамана Симона Петлюри і голови Проводу ОУН полк. Євгена м'ять всіх борців і героїв, які життя своє віддали в боротьбі за щастя і волю свого народу, за право жи- ра УПА ген. Романа Шухевича-Чупринки, голови Проводу ОУН Степана Бандери і тисячів відомих і не-



Коновальця стала традиційним Днем героїв. В місяці травні кожного року українці вшановують па- ти українському народові у власній вільній державі. "У Дні героїв вшановуємо й пам'ять Головного команди відомих, які голови свої поклали на жертвнику на цій. Їм і вічна слава і наш доземний поклон.

В ДРУГЕ ДЕСЯТИРІЧЧЯ "ШАШКЕВИЧІЯНА"

Появ^ю нового зшитка збірника "Шашкевичіяна" з листопада цього року започатковано друге десятиріччя цього виїняткового періодика, який присвячений життю, творчості та культурі Пробудителя Маркіяна Шашкевича.

У вступі до нового десятиріччя редакція наголошує, між іншим, що як попередньо так і тепер праця побудована виключно на ідеалістичних założеннях. Новеличка передплата та пожертви служать виключно друкові збірника та поштовим видаткам. Редакція й надалі просить, щоб в новому десятиріччі "знову маршувати нога в ногу та духово бути близько тих ідеалів, якими жив і яким служив Маркіян Шашкевич."

В цьому числі є такі статті: "Організатор і просвітянин", присвячена 90-річчю з дня смерті Николи Верещинського, завдяки якому побачила денне світло "Русалка Дністрова", дальше "Питання українського патріярхату в часі смерті Маркіяна Шашкевича", "Жіночі постаті в житті М. Шашкевича", "Годів - колиска родоводу Шашкевичів", "Біла Гора", "Бібліографія Маркіяна Шашкевича" та інше.

"Шашкевичіяну" видає Інститут - Заповідник Маркіяна Шашкевича у Вінніпезі, який є афіліований з Українським Католицьким Університетом в Римі. Начальним редактором збірника й надалі являється д-р Михайло Марунчак.

Г. Майборода

Український
Солостів

В. СИМОНЕНКО

ЧУЮ, ЗЕМЛЕ

Largo raccoglimento



p

Чу-ю, зем-ле,

mf *p*

тво-є ди-хан-ня, ра-зу-мі-ю твій ти-хий сум.

як на те-бе хо-лод-ні сві-тан-ня

mf

PUBLISHED BY UKRAINIAN PUBLISHING HOUSE 'HOWERLA'

NEW YORK

1974

U. S. A.

ведс.

бони,-

ро-нять при- горшня- ми ро-су.

mp Зна- ю, зли- ви та буй- ні гро- зи і ро-

poco a poco cresc.

- са в шу-мо-вин- нях віт,— то си- ріт- ські, вдови- ні

ff

слю-зи, то за-му-че.них пред-ків піт.

The first system of the musical score consists of a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written in a single staff with a treble clef. It begins with a quarter rest, followed by a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, a quarter note G4, and a quarter note F4. A triplet of eighth notes (G4, A4, B4) is marked above the notes. The piano accompaniment is written in two staves (treble and bass clefs). The right hand features a series of chords and melodic lines, while the left hand provides a harmonic foundation with chords and a bass line.

pp
На зби-ра-ла ти їх без лі-ку на роз-дол-лі по-лів, діб-

pp

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line starts with a quarter rest, followed by a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, a quarter note G4, a quarter note F4, a quarter note E4, a quarter note D4, and a quarter note C4. The piano accompaniment continues with chords and melodic lines, maintaining the harmonic structure established in the first system.

-ров, щоб жи-ви-ли те-бе ло-ві-ку людські

The third system of the musical score concludes the vocal line and piano accompaniment. The vocal line begins with a quarter rest, followed by a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, a quarter note G4, a quarter note F4, a quarter note E4, a quarter note D4, and a quarter note C4. The piano accompaniment continues with chords and melodic lines, providing a harmonic backdrop for the vocal melody.

сьо-зи і люд-ська лю-бов, щоб жи-ви-ли те-бе до-



ві-ку люд-ські сьо-зи і люд-ська лю-



accelerando

-бов.

accelerando *mf*





Б. Грінченко та І. Франко 1905 р.

Я К Б И . . .

Якби само велике страждання
Могло тебе, Україно,
відкупити,
Було-б твоє велике панування,
Нікому-б ти не мусіла
вступити,

Якби могутість, щастя
і свобода
Відмірялись по мірі крові
й сліз,
Пролитих з серця із очей
народа, —
То хто-б з тобою суперництво
вніс?

О, горе, мамо! Воля, слава,
сила

Відмірюються мірою борон;
Лиш в кого праця потом
скрань зросила,
На верх той виб'ється
із темної юрби.

Та праці тої, мамо, в нас так
мало!
Лежить облогом лан широкий
твій.

А кілька нас всю силу
спрацювало,
Щоб жить без дяки в каторзі
чужій?!

Іван Франко

РОЗВИВАЙСЯ . . .

Розвивайся ти, високий дубе,
Весна красна буде!
Розпадуться пута віковії,
Прокинуться люде.

Розпадуться пута віковії,
Тяжкій кайдани,
Необіджена злими ворогами
Україна встане.

Встане славна мати Україна,
Щаслива і вільна,
Від Кубані аж до Сяну річки
Одна, нероздільна.

Щезнуть межі, що помежували
Чужі між собою,
Згорне мати до себе всі діти
Теплою рукою:

"Діти ж мої, діти нещасливі,
Блудні сиротята.
Годі вам блукати в світі на услужі
Свій від коротатя:

"Підіймайтесь на святе діло,
На щирую дружбу,

Та щоби чесно послужили
Для матері службу.

"Чи ще ж то ви мало
наслужились
Москві і Ляхові?
Чи ще ж то ви мало
наточились
Братерської крові?

"Пора, діти, добра поглядіти
Для власної хати,
Щоб газдою, не слугою
Перед світом стати!"

Розвивайся ти, високий дубе,
Весна красна буде
Гей, уставаймо, єднаймося,
Українські люде!

Єднаймося, братаймося
В товариство чесне,
Хай братерством,
щирими трудами
Україна воскресне!

Іван Франко

На Великдень

Злинуть воскресні пісні,
Сядуть на наші поля;
Вже у весняному сні
Чує їх рідна земля.
З гір їх несе вже струмок.
Шум їх вітає в гаях:
Дай їм крилець ластівок,
Весно, дай соняшний шлях!

Відки б не дійшов наш враг,
Зломить його наш опір;
Вгору піднятий наш стяг
Блісне вогнем нових зір.
Жах добереться до варт
Наших одвічних тюрем;
Дасться нам сила і гарт,
Ми своє жниво зберем.
Буде Великдень у нас,
Празник без горя і слез;

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Не зуги дзвонів Великодніх
В далекім краю — гужині,
Та серце сповнене сьогодні
Дзвінкою радістю мені.

Горі пряме дух зболілий
Горі — до сонця, до небес,
І знов дає надію й сили
Звитяжний клиз:
Христос воскрес!

Христос воскрес! Нема
[й не буде
Величнших і глибших слів
Повік, аж поки йтимуть
люди
Життям, просторам
[шляхів.

Модерних устроїв пророки,

Що відчуралися хреста,
Авже ж не зменшать ані
[грохи
Узенья вічного Христа.

І ми, вигнанці непокірні,
Зневажені від світу гай,
Ждемо, що в обрядах
[загірних
Воскресне наш розп'ятий
[край.

І скрізь просторими
[шляхами,
Аж до сьвітних небесних
[плес,
Полине віщими словами
Звитяжний клиз:

Христос воскрес!

АНАТОЛЬ ГАЛАН



о. монс. Августин Волошин

Президент Карпато-Української Держави —
в 1901-ліття з дня його народження.
17 березня 1874 року.

Буку подасть нам наш Спас
Волю нам дасть наш Христос.
Василь Шурат



Д-р. М. Бойко

ПРО ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКОМУ ДРУКОВАНОМУ СЛОВІ

1. Реєстр механічної документації

Під цим родом документацією слід розуміти світлина, що не писані рукою, не друкovanі машиною, але утривалені фотографічним засобом. Світлина переходять дивний шлях свого значення: спершу вони є спомином близьких осіб, якихось okazій, урочистостей, зустрічей тощо, але з роками, вони набувають сили документальности, бо ніщо інше не може так глибоко показати й доказати відбуті якусь подію, як фотографія-світлина.

Такий реєстр не є бібліографією, бо він не описує "біблію", - це список, що відготовує механічну відбитку, яка в свою чергу стає ілюстративним матеріалом для авторів, видавництва, що пишуть і друкують на певні теми. Звідси у нас велика потреба зібрати та зареєструвати механічну спадщину, бо вона у приватних домах майже пропадає, залишається зовсім не використаною, але будучи охопленою списком, мабуть, не один автор з нього скористав би.

Хто цю працю мав би почати, чи вести, - годі вгадувати. Найдоцільніше для цього повинен бути активний відділ при котрійсь із наших наукових установ; відділ при котрімсь із наших музеїв, або якесь нове тіло, що зуміло б звернути увагу нашого суспільства на цю важку справу. Видавати річника таких зібрань було б реччю конечною, бо без нього така збірка світлин, а навіть різних рідкісних вирізків була б нічим іншим, ніж "купою" паперу, до якого доступ був би дуже утруднений.

2. РІЧНИК УКРАЇНСЬКИХ ВИДАНЬ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

Народ, що не веде обліку творчости свого духа, мусить мати якісь внутрішні причини цього, як: байдужість, незнання потреби цього, або взагалі брак розуміння, відготовувати здобуток духа кожного дня, місяця й року. Автори, друкарні, видавці та різні приватні інтузіасты української книги, - це не є їх лише приватний інтерес, - це обов'язок зусиль усього поспільства діяспори, бо тільки автори замовчать, а друкарські установи будуть позамикані, ми згубимо духовий зв'язок зо світом.

З практики знаємо, що українську книжку дуже тяжко писати будучи далеко від Материка, а ще тяжче її друкувати, а таки найтяжче її продати, бодай на таким рівні, щоб повернути основні кошти витрат її друку, а вже не кажучи про належний гонорар її автора, чи коштів видавця. Продаж української книжки дуже складна й утруднена. Найбільший недолік, що наша книжка не виказується в якійсь спільнім каталозі - річникові, після авторів, заголовків та адрес видавців, чи приватних авторів-видавців.

Ми увійшли в добу, що українська книжка вже входить до багатьох університетських бібліотек, різних наукових установ, а рідше до публічних бібліотек. Комплектування приватних бібліотек майже не розвивається з вняткою довідкової й фахової літератури. Щоденне життя очитаній людини, людини з середньою освітою та вищою, сьогодні майже неможливе без книжної атмосфери. Людина, що була вихована в школі на початку цього століття відчуває, що служба друкovanого слова в сучасному набагато змінилася. Коли в давнину книга була чимось святим, то сьогодні вона вже цю прикмету зовсім втратила; багато назв книг стали виключно на службі цього народу, що чх він друкуює й коли книги якогось народу розходяться мільйоновим накладом у світ, ясно, що така книга даному народові приносить якусь користь.

Ми українці є в сфері скрайньо ворожих до нас російських впливів у площині національній, ідеологічній, культурно-освітній та церковно-релігійній, звідси наша книга за кордоном мусить мати відмінне завдання ніж на різних землях, а головню, - вона мусить дістатися до більших бібліотечних центрів, провідних умів світа за допомогою організованого її ширення.

І тут власне є потреба видавати річника української книги не тільки тих книг, що вже надрукovanі, але й тих, що будуть ще друкуватися, цього, ЗАПОВІДЖЕНЬ НА ПЕРЕДІ, що дана книга появиться, напр., за пір року часу. Часто бібліографи, особливо чижинці, зовсім не знають, де можна дістати якусь назву книжки. Крім цього, ми зовсім не маємо повного перегляду нашої духової продукції, а впарі з тим ми зовсім не маємо одного джерела для складання бібліографій по ділянках заінтересування самих бібліографів.

Ольга Басараб - Патронка ОУК

(В 50-РІЧЧЯ ПІ ГЕРОЙСЬКОЇ СМЕРТИ)

На II. Крайовій Конференції ОУК, дня 5 липня 1936 року, при нагоді святочного відкриття погруддя сл. п. Ольги Басараб, тодішня Голова Центральної Управи ОУК, сьогодні вже покійна Анастасія Павличенко, склала в імені Організації приречення:

Наша Велика Патронко!

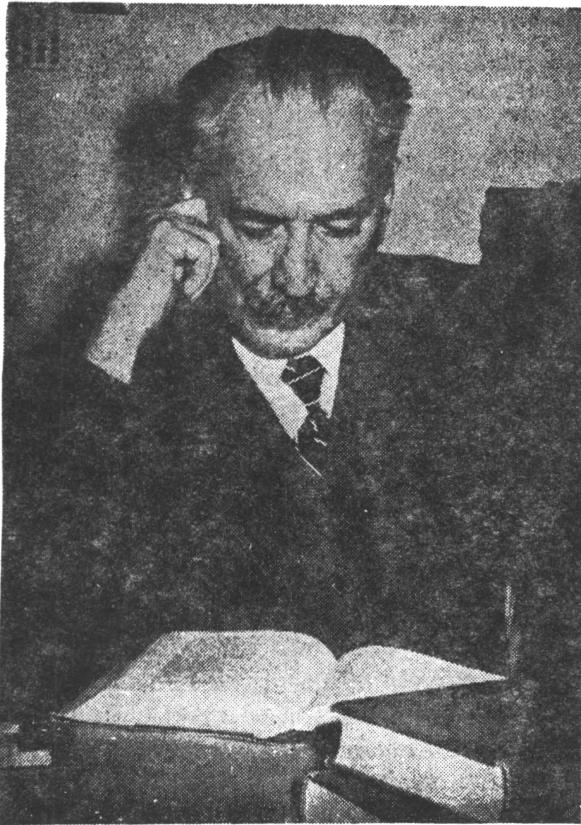
Перед Твоїми духовими очима зібралися тут доньки української нації, за якої добро Ти віддала своє життя й талант. В їх імені прийми сьогодні наше щире і тверде приречення:

Ми, українські націоналісти, горді з Твоїх діл моральної сили, обіцяємо перед Тобою і Твоєю великою жертвою мучениці непохитно, щоденно і до кінця нашого життя боротися і не відступати від тієї Ідеї, за яку Ти славно згинула. Боже нам допоможи!



ОЛЬГА ЛЕВИЦЬКА-БАСАРАБ

(1889 — 1924)



Проф. Дмитро Дорошенко

Народився 8 квітня 1882 р. Вчився в університетах Варшавському, Петербурзькому і Київському та став істориком, публіцистом, громадським і політичним діячем. В 1917 р. був членом МЦРЛД, в 1918 р. міністром закордонних справ, а від 1919 р. на еміграції був професором, а в тому МВУ, і діячем гетьманського руху. Від 1945 до 1951 р. був головою МВАН. Помер 19 березня 1951. Лишив багато творів, а в тому і листів. Цього року видано його листи до В. Липицького.



На нашу думку Українська Книгарня п. Мельничука в Едмонтоні чи не найбільше активна у видаванні власного каталога й при ній, можливо, можна б було усамостійнити каталог-річник української книги в діаспорі. Кошти можна б було покривати жертвами багатих установ та якоюсь кількістю примірників нової назви книги авторів та видавців.

Справа дискусійна, але конечна до негайного її переведення практично.

3. ПІДСИЛЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПУБЛІКАЦІЙ ПРИВАТНИМ СЕКТОРОМ

В країнах, що ми в них перебуваємо щораз більше зростає потреба на ілюстровані видання, а в тому й українські. Кожна назва видана в країні нашого поселення зараховується до її культурного розвитку, а також свідчить про повну свободу друкованого слова. Звідси й випливає моральний обов'язок кожної країни фінансово підсилувати ілюстровані видання, беручи до уваги, що кожний з нас платить якусь висоту податку, з якого певні суми призначаються на культурні цілі, що якоюсь мірою допомагають і виданні книжки, або бодай приготування її рукопису. У зв'язку з тим слід було б впливати на уряди країн нашого поселення мати також на увазі й українське друковане слово, що на рідних землях не може вільно розвиватися.

Наші заслужені установи, як НТШ, УВАН та інші, працюють без постійного бюджету й не можуть фінансово двигати видавничі справи так, як цього вимагає потреба. У Західній Німеччині завелася система серійних видаць, що мають різні назви, а головню якась група науковців по лінії свогою заінтересування видає серійні назви. Вони не мають оплачуваних приміщень, складного керівного апарату, але всі учасники такої серії працюють по своїм фаху й завдяки різним зв'язкам дістають фонди на видання своїх праць. Іншими словами, в таких серійних виданнях широко примінена ПРИВАТНА ІНІЦІАТИВА й вона виявилася досить практичною.

Тому ми тією заміткою ми хочемо звернути увагу нашим науковцям, що працюють за своєю професією, чи не було б доцільним передумати справу коштовного ведення видавничої діяльності наших переобтяжених установ, а на місцях об'єднати заінтересованих осіб по певних ділянках, знайти доступ до університетських, чи інших установ фондів, а навіть поробити заходять дістати якійсь поважніші "гренти" й видавати публікації українськом мовом всіма можливими засобами друкарської техніки.

Потреба переставити наші зусилля в цьому дуже великі, бо видання, що появляються на рідних землях, з малими винятками, більшістю своїм змістом сильно кривдять нашу справу; ми навіть не встигаємо рецензувати невірних видаць, а не кажучи вже про їх виправлення з погляду вільної української науки якимось ґрунтовним виданням.

Питання також дискусійне, але одночасно й плодове.



ЛЕСЯ УКРАЇНКА

Іван Франко
(*15 серпня 1856, †28 травня 1916)

НАЦІОНАЛЬНИЙ ГИМН

Не пора, не пора, не пора
Москалеві й Ляхові служити!
Довершилась Україні кривда
стара, —

Нам пора! для України жить.

Не пора, не пора, не пора
За невігласників лить свою
кров,
любити царя, що наш люд
обдира,
України наша любов.

Не пора, не пора, не пора
В рідну хату вносити роздор,
Хай пропаде незгоди проклята
мара!
Під України єднаймось прапор!

Бо пора не великая єсть:
У завзятії, важкій боротьбі
Ми поляжем, щоб волю,
і щастя, і честь,
Рідний Краю, здобути Тобі!

Іван Франко

*25.2.1871 Я виступлю за волю
проти рабства
Я виступлю за правду.

„БУДЬТЕ ВІРНИМИ, СИЛЬНИМИ, ВІДВАЖНИМИ, ХОРОБРИМИ! ВИТРИВАЙТЕ! МОЛІТЬ БОГА І БУДЬТЕ ПЕВНІ, ЩО УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД НЕ ЗАГИНЕ, А НАВПАКИ... ПЕРЕМОЖЕ І ЗАТРИУМФУЄ” — ЗАЯВИВ ПАПА ПАВЛО VI У СВОЇЙ ПРОМОВІ ДО УКРАЇНЦІВ

WE ARE CONCERNED ABOUT THE PERSECUTION OF UKRAINIAN INTELLECTUALSIN THE USSR

In the course of history there have been many examples of injustice, intolerance and ruthless persecution, but there, also have been sacrifices, struggles and wars that civilizations have waged to achieve a more just, tolerant and democratic way of life for future generations. Today many countries are reconciling their political and ideological differences and are working to resolve their conflicts through peaceful negotiations.

The Soviet government, however, in spite of its professions of faith in "peaceful coexistence" does not show the same good will toward the nations which it governs in a supposedly voluntary union - the USSR.

We are amazed that Ukrainian writers, literary critics, journalists, professors, and students are thrown into prisons and psychiatric hospitals for possessing of certain kinds of literature, or for expressing their thoughts and beliefs in regard to linguistic and cultural freedom, even though freedom of speech is guaranteed to everyone under the constitution of the USSR.

Valentyn Moroz, a Ukrainian historian sentenced to fifteen years of imprisonment and exile, wrote: "Ideological battles can be won only through ideological confrontation. To strike at an idea with a cane is merely to drive another nail into your own coffin."

In this century of the greatest technological, scientific and educational advances, national leaders must know that an idea or a free thought cannot be destroyed in a dungeon.

We want to see our age become an age of freedom from fears, persecutions, repressions, prisons and concentration camps, in which people are still serving time for their beliefs and convictions.

We are gravely concerned by the repeated violations of human rights in Ukraine, as witnessed by further arrests, repressions and persecutions of Ukrainian writers and intellectuals.

We address ourselves to the conscience of the world community, to the United Nations, and to the government of the USSR. We raise our voices in protest at the fate of the intellectuals convicted in the Soviet Ukraine in 1972: writers and artists - Zinoviy Antonyuk, Vasyl Stus, Stefaniya Shabatura, Iryna Stasiv-Kalynets, Ihor Kalynets, Mykhaylo Osadchy, Taras Melnychuk, Anatoly Lupynis, Oleksiy Riznykiv; scientists and college professors - Vyacheslav Hluzman, Olaksander Serhiyenko, Ihor Holts, Ivan Kovalenko, Volodymyr Dyak, Anatoly Reshetnyk, Nina Strokata-Karavanska; students - Volodymyr Rakytsky, Ivan Hel, Lyuba Serednyak; Yuriy Shukhevych, son of a Ukrainian general; Vasyl Romanyuk, priest; Danylo Shumuk, political prisoner for twenty eight years; Valentyn Moroz, who was recently physically assaulted in prison, Ivan Svitlychny, Vyacheslav Chornovil, Yevhen Sverstyuk, Nadiya Svitlychna, Leonid Plyushch and many others who are still unknown.

We cannot be silent. We cannot witness this miscarriage of justice. If a human being is tried today behind barred doors and sentenced to many years of imprisonment for his beliefs, this becomes a matter of concern of all humanity, and not only of one people, or of one country.

We appeal to the United Nations to intercede on behalf of these people and ask for an investigation into the arrests, the closed trials, and repressions in the Ukrainian SSR and the USSR. We appeal to the leaders of the USSR to cease these inhuman proceedings known only in medieval times, and more recently, under Hitler and Stalin.

We urge that the USSR cease the persecution of individuals for their convictions, and allow them the rights and freedoms guaranteed by the Universal Declaration of Human Rights.

I AM A UKRAINIAN, NOT A RUSSIAN

Russia is the greatest and most cruel enemy of Ukraine. Ukraine, although occupied and enslaved now by Communist Russia, is a proud nation of 45 millions, with a history, culture, literature and language different from Russian. Ukraine accepted Christianity nearly 1,000 years ago and was then a mighty and highly civilized independent country, while Russia was still backward Muscovite principality. Ukrainians have been fighting for centuries against Russia for Ukraine's freedom and independence.

In the eighteenth century, Ukraine under Hetman Ivan Mazepa allied itself with Sweden under Charles XII in the war against Russia under Peter I. Unfortunately, the Ukrainian and Swedish armies lost the decisive battle near Poltava in 1709 and Ukraine was enslaved by Russia.

In 1917, Ukraine again declared its independence, but Soviet Russia attacked the independent state of Ukraine. The heroic war on regular fronts in defense against Soviet Russia's aggression lasted 4 years, from 1917 to 1921. If the free world would then have given some help in arms and ammunition to the heroic Ukrainian armies, there would be no Communist problem in the world today. However, the free world did not answer the desperate Ukrainian plea for help. Ukraine was defeated, occupied, enslaved and drenched with the blood of its best sons and daughters. In order to break Ukraine's resistance, the Soviet Russian occupants organized an artificial famine in Ukraine in 1932-1933 during which some 6 million Ukrainians were starved to death in their most fertile land in Europe.

At the present time, Ukraine is held by Russia under ruthless colonial slavery, economic exploitation and cultural oppression. The Russians russify Ukrainian schools, burn Ukrainian libraries, jail innocent Ukrainian priests and intellectuals, and suppress by brutal force even the slightest manifestations of protest or longing for justice, freedom, and liberty. Following the example of Hitler's genocidal methods, the Russians deport Ukrainians to Asia and settle Russians in Ukraine.

In the era in which even the smallest former colonies are being granted their independence, the United Nations do nothing to liberate dozens of Russian colonies among which Ukraine with its 45 millions is a founding member of U. N.

When you refer to Ukraine as Russia or to a Ukrainian as a Russian, you unwillingly and unknowingly act as a tool of the Soviet Russian propaganda machine by which the Russians try to convince the world that their colonial slave empire is inhabited by a monolithic Russian nation.

В. Шурат

ЛЮБИ БЛИЖНЬОГО

Люби! - Христос навчав нас всіх.
Посмієш заповіт цей стерти?
Люби, - казав Він в хвилині смерті, -
щоб серцем змити серця гріх!

Люби! І не питай, кого,
бо тут Христос різниці не говорить.
Він лиш про ближнього говорить:
так як себе люби його!

А хто ж цей ближній? - Хто в журбі
з тобою молигь Батька в небі;
хто ангелом твоїм в потребі;
хто сушить сльози всі тобі.

І хто ж цей ближній? - Хто хрести
приймає в ім'я свого Спаси;
в кого терни - життя окраси;
хто плаче й тішиться як ти.

І хто ж цей ближній? - Хто тверде
у грудях серце мав до тебе;
не знав тебе в часи потреби;
хто в пропасть лиш тебе веде.

Коли ти все йому простиш,
за зло добром сплатиш в любови, -
порвеш ненависти окови,
себе в душі ти збагатити.